

1848. évi XXVII. törvénycikk

Fiume és Buccari szabad tengerkereskedési kerületekről

1. § A két kerületek külön két törvényhatóságot képeznek; mint ilyenek törvényhatósági beldolgaikat egymástól függetlenül intézik: - az ország többi törvényhatóságaival, valamint kormányával és főtörvényszékeivel közvetlenül leveleznek, s mint más törvényhatóságok, beldolgaikra nézve a törvény határai között felsőbb felügyelés alatt szabályokat alkotnak.

2. § A kerületek törvényhatósága alá büntető, rendőri, és magánjogi tekintetben, alá vannak vetve minden a kerületek határain belől létező egyének és javak különbség nélkül, kivéve a szolgálatban álló katonákat, azonban csak szorosán vett személyes, s bűnvádi keresetekre, és szolgálati vétségeikre nézve, továbbá a váltó, kereskedési és tengerügyelői, tanácsbirósági illetőségéhez tartozó ügyeket és személyeket.

3. § Mind Fiume mind Buccari kerületben törvényhatósági főtisztviselő az alkapitány, ki egyszersmind rendes elnöke a közgyűlésnek és kapitánysági törvényszéknek is. Az alkapitány akadályozása esetében helyette a kapitánysági törvényszék legidősb tagja elnököl. Mindenik kerületnek külön alkapitánya van, kit Ő Felsége nevez.

4. § A szóbeli bíróságot illetőleg az 1836:20. és 1840:11. törvények e kerületekre is kiterjesztetnek. A közgyűlés által választandó két kerületi bíró, és törvényszéki főjegyző fogják szóbeli perekben a birói széket együtt képezni.

A patriciusokról

5. § A jelenleg létező patricius családok czimeiket megtartják; az eddig kinevezett patricius tanácsnokok, a közgyűlésben a képviselőkkel együtt résztvesznek, és általában minden képviselői jogokkal bírnak; jövőben mindazonáltal patricius tanácsnokot nevezni nem lehet.

A választókról

6. § A két kerületben választók: a községnek mindazon tagjai, kik a szabad királyi városokról szóló XXIII. törvényben a hasonló népességű szabad királyi városokra nézve megállapított képességgel bírnak, továbbá a patricius tanácsnokok, bár a szükséges értéki képességgel nem bírnak is, végre a hajóskapitányok és hajós írnokok.

7. § A választási jogot senkitől, ki a 6-ik §-ban említett értéki képességgel bír, megtagadni vagy elvenni semmi szín alatt nem lehet.

8. § A 6-ik §-ban említett választók a kerületi birákat és képviselőket fogják választani, a kerületi tisztujtó székeken.

9. § A választási jogot gyakorolni csak személyesen lehet.

A tenger melléki főkormányzóról

10. § A tenger melléki főkormányzó, mint a két kerületnek közös főkapitányok, elnöke a kerületekben, a tisztujtó székeknek és a követválasztás gyűléseknek; elnöke továbbá a helybeli királyi kormányzéknek, és a kerületeknek, mint törvényhatóságoknak közvetlen közigazgatásán kívül, minden egyéb hivatalos köre épségben megtartatik.

A képviselétről

11. § A képviselők a patricius tanácsnokokkal és tisztviselőkkel együtt a kerületi közgyűlésekben tanácskozó és határozó szavazattal bírnak, de különváltan gyűlést nem tarthatnak.

12. § Az alatt, míg a törvény másképp rendelkezend, képviselőkül a kerület bármely letelepedett lakosai megválaszthatók.

13. § A képviselők száma annyi leend, mennyi a szabad királyi városokról szóló XXIII. törvényben, a hasonló népességű királyi városokra nézve, megállapított.

A választásokról

14. § A képviselők kijelölés nélkül választatnak.

15. § A kerületi bírák a kijelölendők közül választatnak.

16. § Minden választás titkos szavazás által történik.

A választások megtartásáról

17. § A jelen törvény kihirdetése után, a tenger melléki kormányzó az eddigi szokott alakban mindenik kerületben külön tartandó közgyűlést hirdet, mellyben intézkedések tételnek a választók összeírására, és a választás helye, és ideje körül.

18. § Ugyane gyűlésben tételik intézkedés a képviselők választása iránt is, e tekintetben különösen a szavazatok összeszedése, és a választóknak kerületekrei felosztása iránt.

19. § A választás napján szinte közgyűlés tartatik, mellyben az eddigi kerületi bírák hivatalaikról lemondván, a gyűlés tagjai által, a választók közül, legalább tiz tagból alakítandó bizottmány választatik a kijelölés feletti intézkedésre.

20. § A kijelölés - a kijelölő választmány és a kormányzó által szótöbbséggel állapittatik meg.

21. § Az alatt, míg a törvény másképp rendelkezend, e törvény szerint csak a kerületi bírák, illetőleg képviselők választatnak, és három évről három évre ujítottatnak; a képviselők helyei csak uj választás által, a rendes időszaki választások alkalmával tölthetnek be; ellenben ha a tisztviselők soraiban üresség időközben támad, illy tisztviselők helyett a közgyűlés által ajánlandók közül ideiglenesen a tenger melléki kormányzó, - mint a két kerületnek főkapitánya, helyettesit.

22. § Az igazgatósági bírák a közigazgatásnak külön szakaira külön választatnak.

23. § A kerületi bírák megválasztása után a képviselők választatnak meg.

A tanács- és közgyűlésekről

24. § A tanács- és közgyűlésnek hatósága az alatt, míg a törvény a közigazgatásnak mikénti elrendezése iránt részletesen intézkedik, jelen állapotában megtartatik.

25. § Mind a közgyűlések, mind a tanácsnak ülései nyilvánosak.

26. § Az ülésekben a hallgatóságnak a tanácskozásokat megháborítani nem szabad. A csendet fentartani az elnök kötelessége, és az ülésben különösen e czélból a tanács által választandó csendtisztnek vezérlete alatt a nemzeti őrsereg ügyel.

27. § A közgyűlés elnöke az alkapitány, akadályozása esetében a kapitánysági törvényszék legidősb tagja: tagjai a tisztviselők, patricius tanácsnokok, és képviselők, személy szerinti egyenlő szavazattal.

28. § Közgyűlés tartatik minden hónapban legalább egyszer, lehet ezenkívül többször is, valamennyiszer a közgyűlés előre megrendeli, vagy a tanács, s illetőleg alkapitány - sürgető körülmények miatt - szükségesnek tartja.

29. § A katonaállítástól ezen kerületek, kikötői minőségöknél fogva a tengeri kereskedés és hajókázás felvirágozása tekintetéből, felmentetnek, - és e részbeni kiváltságos szabadságaik törvényileg megerősítetnek.

TARTALOMJEGYZÉK

1848. évi XXVII. törvénycikk	1
Fiume és Buccari szabad tengerkereskedési kerületekről	1
A patriciusokról	1
A választókról	1
A tengermelléki főkormányzóról	1
A képviseletről	2
A választásokról	2
A választások megtartásáról	2
A tanács- és közgyűlésekről	2